

LAISVE—LIBERTY

Dukartsavaitinis

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$10.00
Kėnadije „.....“ \$10.00
Kitur užsienyje „.....“ \$12.00
Jungtinėse Valstijose „.....“ \$9.00
Pavienio egzempl. kaina 10 centų

LAISVE
THE LITHUANIAN SEMI-WEEKLY

LAISVE—LIBERTY

Semi-Weekly

102-02 Liberty Avenue
Ozone Park 17, N. Y.

Telephone Michigan 1-6887

PRICE 10c A COPY

No. 37

Ozone Park 17, N. Y. Penkt., gegužės (May) 6, 1960

METAI 49-ji

KRISLAI

— Rašo A. Bimba —

Štai koks tas pasaulis.
Kvailios ir tuščios viltys.
Aklas ir už aklesnį.
Juk tai irgi ultimatumas.
Vis tiek baisiai žiauriau.
Matote, kas dar galima.

Vakarini karinės sąjungos (NATO) ministrai posėdžiavo Turkuose Istanbulyje. Jie kalbėjo viso „laisvojo pasaulio“ vardu ir planuoja bendrą frontą būsimajam Virošnių konferencijai.

Tuo tarpu visoje Turkijoje įvestas karo stovy. Tuo tarpu tame pačiame Istanbulyje Bostoni jaunimo kramas. Jaunima skandžia armija ir policija.

Turkija skaitoma stipriausia NATO ramiu. Premjero Mendereso fasistinis režimas pasilako Amerikos ginklais. Tai ot kaip atrodo tasai nava „laisvasis pasaulis“. Atsiminkime, kad ir Franco, ir Rhee, ir Čang Kai-šekas taip pat laikomi to paties pasaulio pilnieiais!

Mūsų Kongreso Atstotų butas, kuriame visame ne su žiburiu nesurasai nė vieno darbininko bei fermerio, nutarė instruktuoti prezidentą Eisenhowerį Virošnių konferencijoje rūpintis „išlaisvinti socialistinių šalių žmones“. Jie ištroškė laukia mūsų malonės!

Tikrai kvailios ir tuščios mūsų ponų deputatų viltys. Socialistinio pasaulio žmonės niekuomet nėra prasę jų rūpintis jų likimu. Jie patys puikiai viskuo apsirūpina.

Atsiminkime, kad tiems mūsų deputatams ne į galvą neateina mintis, jog gal reikėtų palinkėti laimės sukilusiems ir už savo teises kovojantiems Afrikos ir Azijos kolonijū žmonėms. Iš tiesų jiems rūpi ne kieno nors laisvė, bet pakirsinimas Amerikos žmonių prieš socialistinių kraštų žmones. Jie savo aukštas vietas panaudoja drąstingai tarptautinių vandenų. Nedora ir negraži.

Chicago menševikų dienraščio redaktorius piktai išplūdo Rojū Mizara, kam jis, kalbėdamas apie Lietuvos žmonių gyvenimo lygį, išreiškė, kad ir pas mus turtingoje Amerikoje yra žmonių, skęstančių didžiausiame skurde. Tai, girdi, įžeidimas Dėdes Samo. Tokių dalykų Amerikoje nebūvo ir nesa!

Tas tik parodo, kad tas menševikų orakulas pasidavė aklesnis ir už akla. Jis nemato toje pačioje Chicagoje baisių lūšnynų. Jis nesiskaito nei su pačios valdžios patiektais duomenimis, kuriuose parodoma, kad net 7,000,000 šeimų neturi nė po du tukščiančius dolerių metinių įplaukų, o kiti 7,000,000 šeimų turi tik po truputį daugiau kaip po du tukščiančius dolerių. Tai pati mūsų valdžia pripažįsta, kad 14 milijonų šeimų neturi net minimum reikalingų pragyvenimui įplaukų.

Keturiolika milijonų šeimų, tai bus apie 56,000,000 žmonių! Šiam beširdžiui nužmogėjusiam menševikų laikraščio redaktoriui ši baisaus žmonių skurdo jūra nieko nereiškia. Jis net jos buvimą užginčija!

Iki šiol buvo šnekama tik apie Chruščiovo „ultimatumus“. Dabar, besirušiant Virošnių konferencijai, žada ir mūsų prezidentas Eisenhoweris (Taša 5-me puslapyje)

“Karas bus negalimas, jeigu mes visi jo nenorėsime”

New Yorkas. — Antradienį, gegužės 3 d., Civil Defense turėjo apsaugos bandymus nuo užpuolimo iš oro. Kaukė sirenos, buvo sustabdytas judėjimas ir žmonės ragino eiti į slėptuves.

Civil Defense visoje šalyje turi 265,000 darbininkų, dalis jų yra laisvanoriai. Tik New Yorko mieste jų yra iki 15,000. Vieni veda propagandą, kiti prižiūri sirenas, o dar kiti atlieka kitokių darbus. Jų reikalingas skiriamos didelės sumos pinigų.

Jau seniai girdisi liudies protestai prieš užlikimą šio skyriaus. Taika mylinti žmonės sako, kad reikia rūpintis, idant nebūtų karų, tai tada nebus reikalingi nei ginklai, nei tokie komitetai. Karo technikos žinovai ir mokslininkai sako, kad Civil Defense neįgelbės žmonių, jeigu bus

raketomis atominis karas. New Yorko veikia Civil Defense Protest Committee, kuris stoja prieš tuos „alarimų“ bandymus. Antradienį šis komitetas surengė prie City Hall demonstracijas prieš bandymus. Šimtai žmonių demonstravo ir reikalavo bandymus sustabdyti.

Civil Defense viršininkai ir policija reikalavo demonstrantų, kad jie eiti į slėptuves. Demonstrantai Robert Gilmore, CDCP pirminko ir kunigo A. J. Muste, CDCP išdinko, vadovaujant, atsisakė. Jie sakė: „karas yra negalimas, jeigu mes visi jo nenorėsime“. Tada policija po prievartą skirstė demonstrantus. Demonstrantai šaukė: „Te roras!.. Mes esame amerikiečiai!“ Policija areštavo 27 demonstrantus. Dauguma jų nešė nunešę į areštą karietas.

Blofai ir viršūnių konferencija

New Yorkas. — Artėja viršūnių konferencijos laikas, tai daugiau miršta šalioje karo šalininkai, nes jie bijosi taikaus žmonių sugyvenimo.

Iš Saigono, Pietinio Vietnamo, pilasi, kaip iš rago, „žinios“ apie komunistų „pasirengimus“ pulti Pietinį Vietnamą, Thailandą, Kambodiją ir Burmą.

Atlanto vandenyne, apie 50 ar 100 mylių atstole nuo Jungtinių Valstijų krantų, tai yra, tarptautiniuose vandenyse, plaukė Tarybų Sąjungos laivas „Vega“. JAV lėktuvai traukė jo pavarklus, o komercinė spauda daug rašė apie laivo „šnipavimą“.

P. AFRIKOJ ARESTAVO 12,000 NEGRŲ

Johannesburgas. — Policija masiniai areštuoja negrus. Vienus už tai, kad neateina į darbą, kitus už neturėjimą pasportų su savimi, o dar kitus už „planavimą nuversti valdžią“.

Tik per vieną dieną areštavo 12,000. Pati valdžia pripažįsta, kad areštuotų yra virš 12,000, bet tikrumoje areštų įvyko daug daugiau.

UNIJOMS NEPATINKA KONGRESO VEIKLA

Washingtonas. — AFL-CIO unijų viršininkai pareiškė nepasitenkinimą Kongreso darbais. Unijų vadai sako, kad Kongreso nariai du mėnesius kalbėjo apie civilinių teisių bilių. Tuo gi kartu yra eilė ir kitų reikalų, kurie stovi nepajudinti, kaip tai nustatymas nemažesnės algos \$1.25 per valandą, kova prieš darbą ir pakelimas senelių pensijos.

Rytų vokiečiai ir vadų konferencija

Berlynas. — Gegužės 16 dieną, Paryžiuje, atsidarys ilgai lauktoji viršūnių konferencija. Svarbiausi klausimai bus: nusiginklavimo, vakarinio Berlyno ir taikos padarymo su Vokietijomis.

Vokiečių Demokratinė Respublika (Rytų Vokietija) įteikė reikalavimą, kad į viršūnių konferenciją būtų įleistas jos užsienio ministras Lothar Bolz, kaip po apžvalgininkas.

Ivykų pakaitų TSRS gynybos komandoje

Maskva. — Iš Tarybų Sąjungos gynybos viršininko vietos pasitraukė maršalas Vasilijus Sokolovskis, o jo vietą užėmė maršalas Matėjus Zacharovas. Abu jie pasižymėjo laike Antrojo pasaulinio karo. Sokolovskis yra 63 metų amžiaus, o Zacharovas 62.

Vėlesniu laiku Zacharovas komandavo TSRS jėgas Rytų Vokietijoje, bet pirm Gegužės Pirmosios jį pakeitė generolas Jakubovskis.

IZRAELIS PAMINEJO NEPRIKLAUSOMYBĘ

Tel Avivas. — Sukako dvylika metų nuo Izraelio nepriklausomybės paskelbimo. Ta proga Haifoje ir kituose miestuose įvyko militariniai paradai. Izraelis paradavo net „slaptus ginklus“, kaip tai mažytes raketas prieš tankus.

Bonna. — Nepasibaigiantys protestai privertė hitleirinką Dr. Theodor Oberlaenderį pasitraukti iš Vakaftų Vokietijos pabėgėlių ministro vietos.

Gegužės Pirmosios žymūs atgarsiai

New Yorkas. — Gegužės 2 d. „Long Island Daily Press“ padarė apžvalgą po antrastę: „Millions of May Day Celebrators In Both Hemispheres Blast United States“.

Apie Gegužės Pirmosios demonstracijas dienraštis rašė, kad milijonai darbininkų įvairiose pasaulio dalyse reiskė protestą prieš Jungtinių Valstijų užsienio politiką.

Havanoje, Kuboje, demonstravo apie 500,000 žmonių. Japonijos sostinė-

je įvyko masinės protesto demonstracijos prieš Japonijos ir Jungtinių Valstijų karinę sutartį.

Rytiniame Berlyne maršavo apie 150,000. Budapešte, Vengrijoje, paradavo apie 450,000. Pekine, Kinijos sostinėje, paradavo virš 3,000,000. Visur socialistinėse šalyse, kiekviename didmiestyje, buvo masiniai paradai už taiką.

Nepaisant reakcijos Lotynų Amerikoje įvyko darbininkų meetingai už taiką.

Turkijos liaudis drąsiai kovoja

Istanbulis. — Nepaisant to, kad Turkijos premjeras Menderes įvedė karo stovį, į miestus prigrūdė karių, sudrūtinę policiją, įvedė griežtą cenzūrą, turkų liaudis tęsia kovą už savo laisvę.

Tai viename, tai kitame mieste studentai demonstruoja tukščiančiais. Turkijos sostinėje Ankaroje ir vėl demonstravo apie 4,000 studentų, o kada ten susirinko karo sąjungos (Turkijos, Irano ir Pakistano) vadai, tai demonstrantai šaukė: „Šalin diktatorius Menderes!.. Šalin karo pasirošimus, mes norime taikos!“

Istanbulyje studentų demonstracijos kartojasi kiekvieną dieną. Daug darbininkų neina į darbą. Visoje šalyje jaučiamas didelis nepasitenkinimas prieš Menderes diktatūrą, jo karinius pasirošimus, didelius apsunkinimus ir laisvę atėmimą.

Rūmus, kur posėdžiavo karo sąjungos vadai, pikietavo ir virš šimtas advokatų su obalsiu: „Norime laisvės!“

Vėliausios žinios

Maskva. — Tarybų Sąjunga paskyrė Lenino dovaną (100,000 rublių) Jungtinių Valstijų industrialistui Cyrus S. Eaton už pastangas sudaryti draugiškumą tarpe TSRS ir JAV.

Tokią pat dovaną gavo ir Indonezijos prezidentas Sukarno už veiklą taikos reikalams.

Bagdadas. — Reakciniai elementai užpuolė darbininkų Gegužės Pirmosios demonstraciją. Buvo baisūs susirėmimai. Kovoje žuvo 12 žmonių ir 60 buvo sužeistų.

Geneva. — Rytų ir Vakarų delegatai padarė žymų progresą dėl sulaukymo atominių ginklų bandymų.

Washingtonas. — Kuba savo ambasadoriumi Jungtinėse Valstijose paskyrė Dr. Jose Miro Cardona.

Seulas. — Nauja Pietinės Korėjos vyriausybė paskyrė Seulo majoru amerikietį seržantą Ch. Ki Yungą.

Washingtonas. — Buves prezidentas Trumanas apgalvestauja Pietinės Korėjos diktatorių Rhee.

Topeka. — Susida už JAV karo lėktuvus „B-47“ ir žuvo trys lakūnai.

Bombėjus. — Indijos policija šaudė į demonstrantus. Devynis žmones nušovė, apie 20 sužeidė ir 300 areštavo. Demonstrantai reikalavo nepriklausomybės Maharašara provincijai.

Madridas. — Ispanijos fašistai ištrėmė 12 ispanų, kurie buvo sugrįžę iš Tarybų Sąjungos. Juos kaltino, kad jie yra komunistai.

Zurichas, šveicarija. — Mirė buvęs Afganistano karalius Amanullah, buvęs anglų pataikūnas. 1929 m. jis turėjo nuo sosto pasitraukti.

Washingtonas. — Atstovų Butas 214 balsų prieš 163 nutarė, kad namų statybai būtų skiriama bilijonas dolerių.

Jakarta. — Indonezijos teismas nuteisė mirtin amerikietį Allen Pope, iš Homestead, N. Y. Prieš metus laiko jis persisamdė sukileliams ir bombardavo indonezų miestus.

San Jose, Costa Rica. — Šios respublikutės vyriausybė planuoja sumažinti savo gynybos jėgas.

Havana. — Kubos vyriausybė suėmė kelis suokalininkus.

Caryl Chessmano nužudymas iššaukė pasipiktinimus

San Francisco, Calif. — Pirmadienį, gegužės 2 d., gazu buvo užtroškintas Caryl Chessman, 43 metų amžiaus vyras. Ruošimasis jį numarinti ir jo numarinimas iššaukė platų pasipiktinimą.

Korespondentai ir kolumnistai kalba ne apie tai: ar jis buvo kaltas, ar ne, bet apie mirties bausmės įstatymą. 1948 metais Chessmanas buvo nuteistas mirtin kaltinant, kad jis „pavogė moterį ir ją išprievartavo“. Caryl Chessmanas tvirtino, net ir eidamas mirti, kad jis nekaltas. Kad tai prasikaltimą yra atlikęs, kas kitas, o jį per klaidą įtaro.

Chessmanas buvo apkaltintas ir eilėje kitų prasiokaltimų, kaip vagystės, nuokai kurių jis nesiteisino. Visi stebisi Chessmano

išterme. Per dvyliką metų sėdėjimo kalėjime, kol buvo teismuose išskoma išgelbėjimo jo gyvybės, jis mokėsi, lavinosi ir parašė net kelias knygas.

Prieš jo žudymą buvo pasisakęs California valstijos gubernatorius, Romos popiežius ir daugybė žymių žmonių. Iš viso pasaulio atėdavo reikalavimai nežudyti jį, bet aukštesni teismai užtvirtino žemėnioio sprendimą.

Chessmano nužudymas iššaukė prieš Jungtines Valstijas protestus. Prie JAV ambasadų įvyko demonstracijos: Italijoje, Portugalijoje, Anglijoje, Suomijoje, Švedijoje ir daugelyje kitų šalių. Didžiausias pasipiktinimas buvo lotynų šalyse. Portugalijoje JAV ambasados namą apmėtė akmenimis.

Gvinėjoje yra dideli aliuminio turtai

Kanarki. — Gvinėja, tai nauja respublika Afrikoje. Gamtiniai ji yra turtinga, bet, kol kas, tie turtai eina į užsienio kapitalistų kišenes.

Numatoma, kad šalyje yra apie 200,000,000 tonų rūdos, iš kurios yra gaminamas aliuminis. Kasyklos priklauso anglams, francūzams, šveicarams, vokiečiams, ir kitų šalių kapitalistams.

JAV valdžia nori sulaukyti pikietą

Washingtonas. — Jungtinių Valstijų vyriausybė atsikreipė į AFL-CIO viršininkus, siūlydama, kad sulaukytu pikietavimą arabų laivo „Cleopatra“.

New Yorko laivokrovių atsisakymas iškrauti prekes iš laivo ir jo pikietavimas sudavė didelį smūgį Jungtinių Valstijų prekybai su arabų šalimis. Ne tik Jungtinės Arabų Respublikos, bet ir kitų arabų valstybių, laivakroviai boikotuoja Amerikos laivus.

ARABAI BOIKOTUOJA AMERIKOS LAIVUS

Kairas. — Apie dvidešimt Jungtinių Valstijų prekybos laivų buvo užboikotuoti Jungtinės Arabų Respublikos prieplaukose. Jie su miltais, grūdais ir kitomis prekėmis išplaukė į Europos prieplaukas. Gilaivai, kurie plaukė linkui arabų prieplaukų, gavo įsakymus pasukti į Europą.

Washingtonas. — Anglijos karalienės sesuo Margaretta užkvietė prezidentą ir jo žmoną į vestuves. Eisenhoweriai nevažiuos, bet pasiųs atitinkamą dovaną.

J. Curran jau vyks į Tarybų Sąjungą

Washingtonas. — Joseph Curran, National Maritime Union prezidentas, vyks į Tarybų Sąjungą. Jį pakvietė Tarybų Sąjungos jūrinių unija. Curran vyks liepos mėnesį ir Tarybų Sąjungoje bus 16 dienų.

Jo sutikimas vykti iššaukė didelį nepasitenkinimą AFL-CIO viršūnių, o ypačingai prezidento George Meany, kuris yra griežtas Tarybų Sąjungos priešininkas. Sakoma, kad Meany dės pastangų sulaukyti Curraną nuo vizito į TSRS.

Ekstra

Washingtonas. — Dominikos respublika įsakė Jungtinių Valstijų ambasadoriui Carl E. Davis tuojau išvažiuoti.

Teheranas. — Irano reakcinė valdžia sušaudė penkis Tudeho (Komunistų) partijos vadus.

Seulas. — Pietinės Korėjos laikinoji valdžia ir Jungtinių Valstijų patarėjai sudarė bendrą komisiją, kuri veiks likvidavimui vagysčių iš JAV pagalbos fondo.

Maskva. — Tarybų Sąjungos Komunistų partijos ir valdžios vadovybėje padaryta žymių pakeitimų. Prie atsakomųjų darbų pastatyta jaunesni veikėjai.

Washingtonas. — AFL-CIO vadai atsisakė sulaukyti pikietavimą arabų laivo „Cleopatra“. Jie reikalauja, kad JAV valdžia imtųsi griežtų priemonių prieš arabų valstybes, kurių unijos boikotuoja Amerikos laivus.

ĪVAIRUMAI

Aplink pasauli tik per 8-nias minutes

Ilgī klajonių metai iekant uždario neatsaldedamų dailidės Poulsenio aistros kelionėms. Senatvėje sugrįžęs į gimtąjį kaimą, jis sugalvojo būdą apkeliauti aplink pasaulį per aštuonias minutes.

Daugelį žiemų jis kantariai vežė akmenis į miesto pakraštį ir dëlodavo iš jų "žemynus" ant nedidelio ežero ledo. Pavasari, tįpsiant sniegui, akmenys ngerimzdavo į dugną. Pagaliau ežere išaugo penki akmeniniai žemynai. Netilpo tiksliai Antarktida. Dabar niekas nekiludė senam dailidei kiekvieną dieną kehlauti aplink pasaulį.

Greit atsirado daug šių kelionių mėgėjų. Per trejus netus Kjelstrubo kaime navedos 1542 m. burmistro turistų. Kai kuris matmenų netikslumas nesutrikdė "keliautojų" ir netrukdo vietiniams moksleiviams būti geografijos žinovais.

PER METUS 202.000 NEVEDUSIŲ MOTINŲ

Tik per 1957 metus Jungtinės Valstijose buvo 202.000 neįtekėjusių motinų. Žemiau 15-os metų buvo 4.600 tokių motinų, tarp 15 ir 19 metų amž. — 76.400, nuo 20 iki 24 metų — 60.500, tarp 25 ir 40 metų — 56.000, o virš 40 metų amžiaus — tik 2.800 motinų.

Elbos dvasia tvirtina JAV ir TSRS žmonių draugiškumą

Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos žmonės gali pasidžiaugti, kad tarpe šių valstybių nebuvo karo, apart JAV intervencijos prieš Rusijos liaudies respubliką.

Senoji Rusija, kurios tautos dabar sudaro Tarybų Sąjungą, nesikišo į Amerikos žmonių revoliuciją. Gi laike Pilietinio karo Amerikoje, Rusijos pozicija sulaukė Angliją ir Francūziją nuo užpuolimo ant Jungtinių Valstijų, tai yra, Lincoln valdžios.

Tada Anglija, Francūzija ir Ispanija rėmė pietiečius. Dvi pirmosios priekabavo prie Lincoln valdžios. Tais laikais New Yorke išeidinėjęs "Harper's Weekly" laikraštis rašė:

"Britanijos aristokratai ir Francūzijos imperija nepakentė mūsų respublikos ne mažiau, kaip Rusijos monarchijos". Gi 1862 m. Jungtinių Valstijų Valstybės sekretorius Seward rašė: "Kai dėl Rusijos, tai yra aišku. Ji yra link mūsų prieteliška kiekviename atsitikime, lyginant su kitomis Europos valstybėmis, ir ji linki mums tvarkyti savo reikalus, kaip mums geriausia".

Kada paaiškėjo, kad Anglijos ir Francūzijos karo laivai išplaukė link Jungtinių Valstijų ir pradėjo grąsinti Lincoln valdžiai, tai Rusija pasiuntė vieną galingą karo laivų eskadrą į New Yorką, Bostoną ir Washingtoną, o kitą į San Francisco.

Rusijos laivynas Jungtinių Valstijų prieplaukose ir pakraščiuose išbuvo septy-

435 metų biblioteka

Vienoje Senosios Rygos siaurių gatvių stiebiasi gerai seniesiems gyventojams žinomas pastatas. Jis žinomas nuo 1782 m. Čia buvo įsikūręs pirmasis Rygoje pastovus teatras.

Didysis vengrų kompozitorius ir pianistas F. Lisztas 1842 m. koncertavo šio pastate salėje. O 1837-1839 m. prie dirigento pulsto stovėjo R. Vagneris. Išlikusios koncertų, kuriuose dalyvavo A. Rubinšteinas ir žinomi rusų balerina N. Pogdaneca, programos.

Dabar buvusiam teatropastate — Latvijos TSRS Mokslių akademijos biblioteka. Rankraščių ir retų knygų skyriuje yra keturi XV a. foliantai mediniais, oda aptrauktais viršeliais su variniais kampais ir užsegimas. Šios knygos, perduotos 1542 m. burmistro Dreilingo, ir sudarė pirmosios viešosios Rygos bibliotekos pradžia.

Seniausia bibliotekos knyga — pergamentinis XIII a. pabaigos rankraštis. Rūpestingai čia saugoma Tito Libijaus "Romos istorija", išleista 1495 m. Specialiame aplanke pirmojo vokiečių spaustuvininko Gutenbergio leidinių fragmentai ir rusų spaudos pradininko Ivanovo Fedorovo knygos.

Per keturis šimtmečius biblioteka tapo plačiai žinoma Europoje. Miestiečiai dovanodavo jai ne tik atskirus tomus, bet ir išsius rinkinius. 1588 m., kai Ry-

goje buvo atidaryta pirmoji spaustuvė, rotušė įsipareigojo atiduoti bibliotekai po vieną kiekvieno spausdinto leidinio egzempliorių. XVII a. kiekvienas knygų pirklys, atvykęs į Rygą, turėdavo padovanoti bibliotekai po keletą tomų. Vėliau buvo išleistas nutarimas, kad knygas bibliotekai privalo dovanoti susitinkantieji ir į valstybinę tarnybą priimamieji asmenys.

Prieš Didįjį Tėvynės karą Rygos biblioteka jau turėjo šimtus tūkstančių knygų ir rankraščių. O po barbariško hitlerininkų semininkavimo pavyko išsaugoti tik nedidelę šio turtininko rinkinio dalį.

Ją atkurti padėjo Maskvos, Leningrado ir kitų Tarybų Sąjungos miestų knygų saugyklos. Dabar ši seniausia Latvijos biblioteka turi daugiau kaip milijoną tomų knygų. Jų keičiasi knygomis su 200 įstaigų ir 34 pasaulio šalimis.

Kiekvieną dieną Rygos biblioteka aplanko daugiau kaip 400 žmonių.

1958 METAIS BUVO 9.200.000 NELAIMIŲ

1958 metais JAV žmonės turėjo 9.200.000 nelaimių. Prie darbo—1.800.000, automobilių—1.400.000, namuose—4.050.000, gatvėse—2.500.000. Laikė 1 nelaimių žuvo 91.000 žmonių, amžinai sužeistų 340.000, laikinai—8.750.000.

Bay Shore, L. I. — E. F. McNamara namuose įvyko gaisras. Sudegė motina, du sūnūs ir svečias, o kiti trys žmonės labai apdegė.

Septyneri metai be maisto

Kuo silpnesnė medžiagų apykaita gyvūno organizme, tuo ilgiau jis gali išgyventi be maisto. Tuo ir šaltakraujai bei žemesnieji gyvūnai išvermingesni už paukščius ir žinduolius. Tiesa, šikšnosparnis ingi šiltakraujis, bet be maisto jis gali išbūti 12-18 dienų.

O vienas jų badavo net 48 dienas. Kaip matome, nėra taisyklės be išimties. Tačiau šaltakraujai gyvūnai gali būti ne dėti istais mėnesiais. Iš jų galime paminėti kai kurias žuvis, vėžlius, gyvates, krokodilus, aštuonkojus vėžius, kirmėles.

Ypač išvermingos badui aktinijos. Kai kurios jų, laikomos akvariumuose, išbūdavo be maisto po 2-3 metus. Per tą laiką smarkiai sumažėdavo aktinijų svoris, jos sumažėdavo, bet gavusios maisto ir vėl labai greit — po kelių dienų — atgaudavo pirmąją savo "formą".

Vienok visus badavimo rekordus yra sumušusios erkės. Jos be maisto gali išgyventi daugiau kaip 7 metus!

Tuo sunku patikėti, bet tai yra mokslinis faktas.

JAV VYRAI IR MOTERYS

1957 metais Jungtinės Valstijose buvo 32.320.000 baltų vyrų ir 36.155.000 baltų moterų, 4.851.000 negrų vyrų ir 5.626.000 negrų moterų. Į šią skaitlinę įeina tik po 14-os metų gyventojai.

Už tvirtą pasaulinę taiką ir taikų sambūrį

Rašo Pranas J. Kūraitis

ISTORINĖS REIKŠMĖS SUSITIKIMAI

Šiandien visas pasaulis įtemptai seka ministro pirmininko N. S. Chruščiovo vizitus, daromus įvairiose pasaulio šalyse.

Šios kelionės akivaizdžiai parodo, kaip išaugo tarptautinis TSRS autoritetas, kokia populiarī visame pasaulyje Tarybų Valstybės užsienio politika, kokie puimininkai taikaus sambūvio principai ir kaip yra galima įvykdyti visuotinio visiško nusiginklavimo idėją.

Užsienio visuomenė ir spauda labai tebesidomi TSRS ministrų Tarybos pirmininko N. Chruščiovo pranešimais ir kalbomis. Visi, kaip vienas, pritaria, kad nesutarimų pasaulyje negalima išspręsti jėga, ir kad "šaltasis karas" nuvedė pasaulį į akliavietę ir negalima sutikti, kad taip toliau tęstųsi.

Buvusios N. Chruščiovo kelionės į Indiją, Nepalį, Indoneziją, Afganistaną, Birmą, ir Francūziją, parodė, kad TSRS yra plati politinė programa, kurią galėto paruošti tik veikėjas, turintis visišką liaudies pasitikėjimą ir sugebą ją įvykdyti, ir kad tas padeda stiprinti taiką visame pasaulyje.

TARYBŲ SAJUNGA IR NUSIGINKLAVIMAS.

Visa taikingoji žmonija su viltimi žiūri į Tarybų Sąjungą, suprasdama, kad nuo jos galybės, jos pasiaukojamos kovos žymiu mastu priklauso naujojo pasaulio karo gresmės pašalinimas. Iš tiesų. Dar niekuomet ginklavimosi varžybos ir kurstymas sukelti naują karą nebuvo tokie pavojingi, kaip dabar, kai armijos apripintos tokiomis baisiomis masinio naikinimo priemonėmis, kaip branduolinis ginklas.

Tarybų Sąjungą vėl įrodė savo taikos siekima, vėl visas pasaulis ištikino tuo, kad TSRS darbai nesiskiria nuo žodžių. TSRS Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą "Dėl naujo žymaus TSRS Ginklųotųjų Pajėgų sumažinimo". Pagal įstatymą Tarybų Sąjungos ginklųotosios pajėgos sumažinamos 1 milijonu 200 tūkstančių žmonių. Šiais metais yra išformuotas atitinkamas Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno dalių, jungtinių karinių mokyklų skaičius, yra atitinkamai sumažintas apsiginklavimas, o taip pat yra sumažintos Tarybų Sąjungos išlaidos kariniams reikalams pagal TSRS valstybinių biudžetą.

Dabar, įgyvendinus priimtą įstatymą, Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno eilėse lieka 2 milijonai 423 tūkstančiai žmonių. Tuo būdu Tarybų Sąjungos ginklųotųjų pajėgų skaičius yra mažesnis negu siūlė Jungtinės Amerikos Valstijos, Anglija ir Francūzija, svarstant nusiginklavimo problemą 1956 metais. Tuomet Tarybų vyriausybė sutiko su šiuo pasiūlymu, bet susitarti šiuo klausimu taip ir nepavyko. Dabar Tarybinė vyriausybė vienašališkai ryžosi drąsiam ir kilniam žygiui ir sumažino ginklųotą-

šias pajėgas vienu trečdaliu.

TSRS MINISTRŲ PIRMININKO N. CHRUŠČIOVO PRANEŠIMAS AUKŠČIAUSIOS TAR. SESIJOJ

Šiam priėmimui TSRS Aukščiausioji Taryba rėmėsi tuo, kad valstybių santykių įtempimas žymiai sumažėjo, pagerėjo perspektyvos taikai stiprinti. Tautos ir valstybiniai veikėjai vis labiau įsisąmonina nepaneigiamą tiesą, kad skirtingą visuomeninę santvarką turinčių valstybių taikų sambūvis tapo istoriniu faktu, objektyvia būtinybe, susiformavusia šiuolaikinėje žmonių visuomenės išsivystymo etape.

Į klausimą, ar realizavus įstatymą dėl Ginklųotųjų Pajėgų sumažinimo, bus pakankama TSRS Gynybinė galia? — išsamų atsakymą davė Nikita Chruščiovas savo pranešime Aukščiausios Tarybos sesijoje. Jis pabrėžė, — jog įsitikinimas siūlomų priemonių teisingumu pagrįstas tuo, kad Tarybų šalis negrėžtų spartumu vysto liaudies ūkį. Ji remiasi neįveikiamu moraliniu-politiniu tarybinės visuomenės susitikimu, Tarybiniai mokslininkai, inžinieriai ir darbininkai užtikrino galimybę apginkluoti mūsų armiją tokiu rūšių ginklais, kokių iki šiol žmogus nežinojo. — atominiu, vandeniliniu, raketais ir kitais šiuolaikiniais ginklais. Tarybų Sąjungos ekonomikos vystymasis, mokslinės-techninės minties laimėjimai, — štai kas sudarė sąlygas, įgalinančias mažinti ginkluotąsias pajėgas. Be to, reikia atsižvelgti į tai, kad stiprėja ir auga galinga socialistinė stovykla, kuri yra tikra taikos tvirtovė.

Mūsų laikais gynybinį šalies pajėgumą nulemia ne tai, kokio dydžio yra armija, o tai, kokia yra šalies kariuomenės ugnies galia, kokias transporto priemones turi šalis. Dabar Tarybinė armija turi tokių kovos priemonių ir tokia ugnies galia, kokios niekad neturėjo nė viena armija. Mes jau turime tiek branduolinių ginklų, — pabrėžė savo pranešime N. Chruščiovas, — atominių bei vandenilinių ir atitinkamai rakety šioms ginklams nunešti į galimo agresoriaus teritoriją, kad įeigu koks beprotis sukeltų užpuolimą prieš mūsų valstybę arba prieš kitas socialistines valstybes, tai mes galėtume mus užpuolusia šali arba šalį tiesiog nušluoti nuo žemės paviršiaus."

Tarybų Sąjungą vėl įrodė savo taikos siekima, vėl visas pasaulis ištikino tuo, kad TSRS darbai nesiskiria nuo žodžių. TSRS Aukščiausioji Taryba priėmė įstatymą "Dėl naujo žymaus TSRS Ginklųotųjų Pajėgų sumažinimo". Pagal įstatymą Tarybų Sąjungos ginklųotosios pajėgos sumažinamos 1 milijonu 200 tūkstančių žmonių. Šiais metais yra išformuotas atitinkamas Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno dalių, jungtinių karinių mokyklų skaičius, yra atitinkamai sumažintas apsiginklavimas, o taip pat yra sumažintos Tarybų Sąjungos išlaidos kariniams reikalams pagal TSRS valstybinių biudžetą.

Dabar, įgyvendinus priimtą įstatymą, Tarybinės Armijos ir Karinio Jūrų Laivyno eilėse lieka 2 milijonai 423 tūkstančiai žmonių. Tuo būdu Tarybų Sąjungos ginklųotųjų pajėgų skaičius yra mažesnis negu siūlė Jungtinės Amerikos Valstijos, Anglija ir Francūzija, svarstant nusiginklavimo problemą 1956 metais. Tuomet Tarybų vyriausybė sutiko su šiuo pasiūlymu, bet susitarti šiuo klausimu taip ir nepavyko. Dabar Tarybinė vyriausybė vienašališkai ryžosi drąsiam ir kilniam žygiui ir sumažino ginklųotą-

TARYBŲ SAJUNGA ELNA TAIKOS KELIU.

Pranešime buvo nurodyta, kad atominis ir vandenilinis ginklas sudaro didžiausią grėsmę tirštai gyvenamoms šalims. Tarybų Sąjungos teritorijoje didžiuliuose ir stambiuose pramonės centruose sukoncentruota mažiau gyventojų negu daugelyje kitų šalių. Kilus naujam pasauliniam karui nepalyginamai nukentės Vakarai. Jeigu agresoriai sukels karą, tai jis bus ne tik paskutinis jų karas, bet ir kapitalizmo žlugimas, nes tautos aiškiai supras, kad kapitalizmas

yra šaltinis, sukėliaš karus, ir toliau nepakės šios santvarkos, nešančios žmoniui kančias ir nelaimes.

Tarybų Sąjungą ryžtasi savo ginkluotąsias pajėgas sumažinti todėl, kad ji neturi grobikiškų tikslų, nenori karo ir nesiruošia nieko užpulti. Mažindama ginkluotąsias pajėgas, tarybinė vyriausybė skina kelią tarptautiniam įtempimui toliau mažinti, kelią taikai visame pasaulyje stiprinti. Montevideo, balandžio mėn., 1960 m.

Laiškų iš Amerikos savaitės dešimtmetis

Kristopo Kolumbo laisčiai Ispanijos karalienė Izabelei buvo pirmieji, davę žinias Senajam pasauliui iš Naujojo. Nuo to laiko laisčiai iš Naujojo Pasaulio apie Ameriką pavirto milžinišku kalnu. Pereitais metais apie 400 milijonų laisčių buvo amerikiečių nusiųstų į užsienis. Dauguma šių laisčių yra asmeniškų žinios mūsų draugams ir giminėms užsienyje, kuriuos mes matom retai, o gal ir niekad. Ką mes pasakojame savo laisukuose gal ir neįdomiauja svetimųjų, tačiau jie yra draugų ir gimininių skaitomi su dideliu dėmesiu.

Iš tikrųjų, žodžiuose, rašytuose draugo draugui, šeimos šeimai, glūdi gilus ištikinimo. Laiskų galios įrodymui reikia tik prisiminti, kad ta milžiniška imigracijos į šį kraštą banga buvo daugiausia stuliuojama laisčių tų asmenų, kurie patys atvyko į Ameriką ir rado vertu aprašyti gyvenimą joje savo laisukuose. Net kai rašome apie save, savo vaikus, darbus, bendruomenę, mes duodame daugiau, negu tik apžvalga apie mūsų asmeniškus dalykus, ir tai laisukuose pasidaro aprašymu apie Ameriką bendrai.

Siemet sueina **Laiskų iš Amerikos Savaitės** dešimtmetis, ir tai yra geras laikas sutvarkyti mūsų užsienietišką korespondenciją. Kaip prezidentas Eisenhoweris pasakė: "Per Laiskų iš Amerikos Savaitę mūsų piliečiams bus priminta apie jų rankose ir širdyse glūdinčią galią kuriant taikingą pasaulį. Jų laisškai yra gero jėga ir akstinai, kad daugiau amerikiečių rašytų laiskus savo draugams į užsienį."

American Council

"Angelų" tėvas

1875 metais vienas amerikiečių pastorius, kalbėdamas su kolegijos direktorium, tvirtino, kad mokslas nebegalį toliau vystytis, nes jau atrasta viskas, ką galima buvo atrasti. Direktoriui nesutiko.

—Po penkiasdešimt metų, — pasakė jis, — žmonės skraidys kaip paukščiai.

Supykęs už tokių žodžius ant savo bendrkalbio, pastorius sušuko:

—Skraidyti gali tik angelai, o kalbėti taip apie žmones — reiškia įžeidinėti dievą!

Šio pastoriaus pavardė buvo Wright. Jis turėjo du sūnus, Oliverį ir Wilburą, kurie po 30 metų pakilo orą... tik ne kaip angelai, bet kaip vieni pirmieji pasaulyje lakūnai.

D.M.Š

3 pusl. Laisvė (Liberty). Penkt., gegužės (May) 6, 1960

Apie Urugvajaus lietuvius

Tarybų Sąjungos Jūreiviai Montevidejuje

Siomis dienomis yra atplaukę į Urugvajų dvi Tarybų Sąjungos "Banginių Flotilės". Pirmoji, "Sovietų-kaja Ukraina" pati didžiausia, o antroji — "Slava" — jiplauks, kuomet išplauks pirmoji. Abidvi "Banginių Flotilės" pasikraus maisto, kūro ir duoda progos jūreiviams nusipirkti dovanų saviems parvežti.

Grįžo atgal į Lietuvą

Balandžio 9 dieną, laive "Provence", teko susitikti su simtais tarybinių piliečių grįžtančių į Tėvynę, kurių tarpe buvo ir lietuvių, iš Urugvajaus, A. Stasiūnas, A. Mazurkevičius ir J. Dirvanauskas ir keletas — iš Argentinos.

Jie visi grįžta atgal į Tarybinę Lietuvą, po 30 metų išgyvenę "amerikoje", kur paliko savo jaunystę ir sveikatą, — nebegalėjo susitaupyti pinigų kelionei ir, kai kurie, grįžta atgal su pasiskolintais pinigais!

Tarp kitų lietuvių iš Argentinos važiuojo Antanas Skarupskas su žmona ir dviem dukterimis. Reikia pažymėti, kad A. Skarupskas yra buvęs pažangus veikėjas progresyviose organizacijose. Be to, jo dukterė Olga, 1958 metais, dalyvavo "Darbo" metinėje šventėje, kaip delegatė nuo Argentinos lietuvių "Kultūros" klubo, ir retkarčiais bendradarbiavo laikraščio "Darbe" ... A. Skarupskis su šeima, mus apsisveikindamas, paaugojo laikraščio "Darbo" 300 pesų (argentinų) ... "Darbo" redakcijos kolektivas linki Skarupskiui ir jo šeimai geros ir laimingos kelionės, ir — dėkoja už paramą laikraščio.

B. M.

Urugvajaus lietuvių Centro susirinkimas įvyko Ceros patalpose kovo 26 d. Sio susirinkimas įvyko ne perrinkti valdybos, bet turėjo skirtingą pobūdį, tai yra, peržiūrėti U.L. Centro visuomeninį turimą, — nuveikti kultūriniai darbai ir — būsimieji.

1) Paaikšėjo, kad U.L. Centro turimai siekia iki penkių šimtų tūkstančių pesų vertės, kad skolos žymiai sumažėjo.

2) Kad kultūrinis darbas gana plačiai apimtas: egzistuoja choras, baletas, biblioteka, jaunimo sekcija, kursai vaikams, jaunimui ir vyresniams, ir platus spaudos ratelis iš vyresniųjų ir jaunimo.

3) Ateityje stengtis tvirtinti visą kultūrinį darbą ir dėti dar daugiau dėmesio ir padėti jaunimui.

ISVADA: U.L. Centro nariai sugebėjo savo jėgomis nuveikti didžiausius darbus, kuriuos ne visuomet galima įkainuoti, — kad ateityje bendras ir vieningas darbas duos dar geresnius vaisius, — kad Urugvajaus lietuvių Centras jau matė daug svečių (iš Argentinos, Brazilijos, Jungtinių Amerikos Valstijų ir iš Tarybų Lietuvos), kurie puikiai atsiliepė ir įvertino urugvajiečių trūšumą. Šitas viskas yra padaryta pačių lietuvių pinigais ir darbais, — kad kas tik yra, tai — visų. Visi turi mylėti ir saugoti.

Baigiant, prieita išvados, kad pažangūs lietuviai patys kalba, — padės, duoda, duos, ir jų viskas yra. Jėrūis irgi lankėsi Lietuvoje. Tai ir jam reikės leisti vieną kitą žodį pasakyti.

Tai, kaip matote, koncerto programa gana ilga ir įdomi, todėl ją pradėsime skelbiamu laiku — 3-čią val. popiet. Kurie pavėluosite, nepasinaudosite koncerto pradžia.

Koncertas įvyks gegužės 15 d., White Eagle svetainėje, 8315 Kosciuszko Ave. Pietų pradžia 1-mą val. Už pietus ir koncertą \$1.75, o tik už koncertą \$1.00 asmeniui. Tiekietus pietums gaukite iš anksto klube ar pas choristus, o koncertui tiekietus galėsite gauti atėję į svetainę.

Šokiama gros Berea, O., High School orkestras iš 4 rinkinių muzikantų, kurie, aišku, patenkins senus ir jaunus šokėjus.

J. Žebrys

Lawrence, Mass.

Miesto policijos viršininkas atsikreipė į piliečius, kad jie pagelbėtų gaudyti raketierius, kurie slapta pardavinėja arklų lenktynių tikičius. Sakoma, kad seniau jų buvo atvykę net iš New Yorko. Bet dabartiniai miesto viršininkai imasi priemonių prieš juos.

Balandžio 30 d. buvo surengta išleistųjų parė buvusiame Liet. klubo gaudytorui R.L. Mikolaičiui, kuris tarnavo per 2 metus. Dabar jis išvyko į Cambridge, Mass. Linkime jam pasisekimo naujoje vietoje! Parės surengimui pasidarbavo S. Šlakys ir A. Totoriūnas.

Teko patirti, kad banketo ir filmų tikietai labai gerai platinasi. Parengimas įvyks gegužės 29 dieną. Laukiame svečių ir iš kitų kolonijų.

Filmus rodyt Jonas Grybas ir Kl. Briedis iš New Yorko.

Mes visi pažangūs lietuviai linkime Rojui Mizarai greitai pasveikti. Mes suprantame, kad jis labai pavargęs ilgą kelionę, o sugrįžęs vėl stoji prie visuomeninio darbo.

S. Penkauskas

Cleveland, Ohio

Kalbant ar skaitant spaudoje apie Clevelando Meno choro rengiamą koncertą, kaip kas gali manyti, jog tik choras sudainuos kelias dainas ir baigta. Bet kurie taip mano, klysta. Be choro, kuris koncertą pradės ir baigs, sudainuodamas po keletą dainelių, turėsime dar daug ką naujo ir svarbaus. Visa koncerto programa susidės maždaug sekamai:

Po choro pirmųjų dainų bus pora muzikos gabalų, kuriuos atliks su armonika Daniel Gendrich. Duetą dainuos V. Kuzmickienė ir P. Nemuriene. Pagros klarnetu Kathy Gendrich. Dainuos solo S. Kuzmickas, V. Kuzmickienė ir J. Krasnickas. Trio — S. Kuzmickas, V. Kuzmickienė ir jų sūnus Donald. Duetą — J. Krasnickas ir S. Kuzmickas. O prie užbaigos vėl Meno choras.

Tarpe viršminėtų punktų reikės suteikti kiek laiko ir kalbėtojui J. Mažuknai iš Pittsburgho, kuris pereitą vasarą lankėsi Lietuvoje, pasakyti, ką jis ten matė ir girdėjo. O, be jo, gal turėsime ir kitą turistą, kuris irgi lankėsi Lietuvoje. Tai ir jam reikės leisti vieną kitą žodį pasakyti.

Tai, kaip matote, koncerto programa gana ilga ir įdomi, todėl ją pradėsime skelbiamu laiku — 3-čią val. popiet. Kurie pavėluosite, nepasinaudosite koncerto pradžia.

Koncertas įvyks gegužės 15 d., White Eagle svetainėje, 8315 Kosciuszko Ave. Pietų pradžia 1-mą val. Už pietus ir koncertą \$1.75, o tik už koncertą \$1.00 asmeniui. Tiekietus pietums gaukite iš anksto klube ar pas choristus, o koncertui tiekietus galėsite gauti atėję į svetainę.

Šokiama gros Berea, O., High School orkestras iš 4 rinkinių muzikantų, kurie, aišku, patenkins senus ir jaunus šokėjus.

J. Žebrys

Lawrence, Mass.

Miesto policijos viršininkas atsikreipė į piliečius, kad jie pagelbėtų gaudyti raketierius, kurie slapta pardavinėja arklų lenktynių tikičius. Sakoma, kad seniau jų buvo atvykę net iš New Yorko. Bet dabartiniai miesto viršininkai imasi priemonių prieš juos.

Balandžio 30 d. buvo surengta išleistųjų parė buvusiame Liet. klubo gaudytorui R.L. Mikolaičiui, kuris tarnavo per 2 metus. Dabar jis išvyko į Cambridge, Mass. Linkime jam pasisekimo naujoje vietoje! Parės surengimui pasidarbavo S. Šlakys ir A. Totoriūnas.

Teko patirti, kad banketo ir filmų tikietai labai gerai platinasi. Parengimas įvyks gegužės 29 dieną. Laukiame svečių ir iš kitų kolonijų.

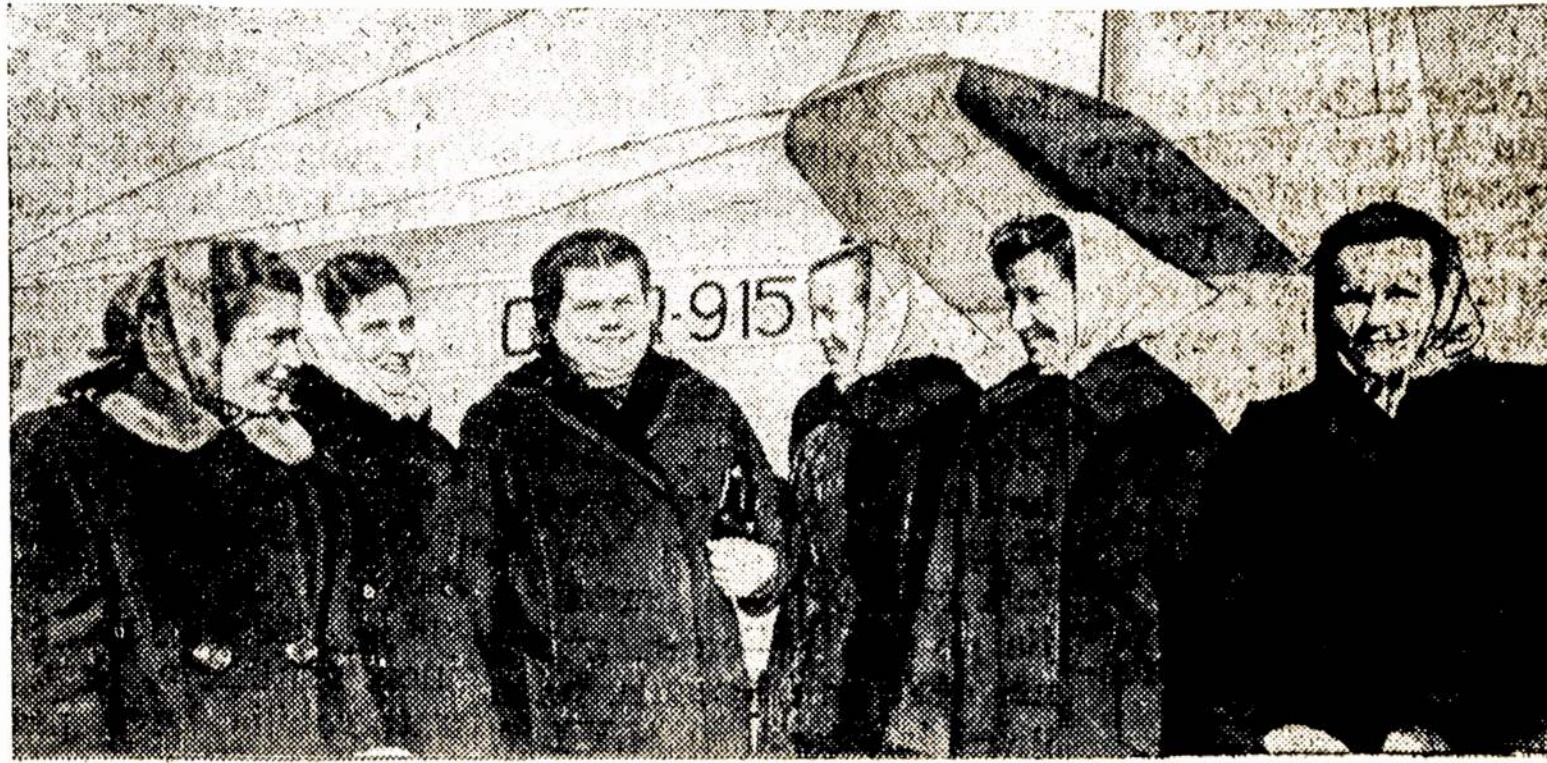
Filmus rodyt Jonas Grybas ir Kl. Briedis iš New Yorko.

Mes visi pažangūs lietuviai linkime Rojui Mizarai greitai pasveikti. Mes suprantame, kad jis labai pavargęs ilgą kelionę, o sugrįžęs vėl stoji prie visuomeninio darbo.

S. Penkauskas

5 p.-Laisvė (Liberty) — Penkt., gegužės (May) 6, 1960

Šauniosios Lietuvos moterys

Nuotraukoje matome Tarybų Lietuvos moteris — Socialistinio darbo Didvyres, grįžusias iš Maskvos Vilniaus aerouoste. Iš kairės į dešinę — I. Stelmokienė, O. Stanžienė, A. Averlingienė, O. Bagdonaitė, S. Vitkauskaitė ir Z. Motiejūnienė.

Norwood, Mass.

Klaidos atitaisymas

"Laisvėje" balandžio 26 d. P. ir E. Kurulių padėkoje įvyko klaida. Ten buvo apleista visa eilė vardų tu draugų, kurios surengė išleistuves.

Išleistuves surengė: B. Sarapienė, M. Navickienė, E. Niuarūnė, M. Trakimavičienė, N. Grybienė ir S. Budrevičienė. Kuruliai širdingai joms dėkingi. Taipgi Kuruliai dėkingi visoms ir visiems, kurie dalyvavo jų išleistuvėse.

Atsiprašome.

Redakcija

Chicago, Ill.

Sekmadienį, gegužės 8 d., 10 val. ryto, Mildos teatre įvyks dienraščio "Vilnės" dalininkų suvažiavimas. Prasidės visų dienraščio savininkų ir organizacijų atstovų atsilankyti paskirtu laiku. Norime pradėti suvažiavimą laiku, kad jį galėtume anksčiau užbaigti, nes tą patį vakarą turėsime šaunų banketą.

Kadangi šis suvažiavimas įvyksta išvakarėse praėjusio 40 metų "Vilnės" gimtadienio, tai dar daugelis, kurie nesusėję pasveikinti ir palinkėti geros sėkmės laikraščio, turės progą tai padaryti.

Gerbiamieji, šiame suvažiavime turėsime rimtai pasvarstyti eilę labai opių klausimų. Vienas iš jų, tai laikraščio išlaikymas. Dabartinio laiku vis daug jautiama prityrusių darbininkų stoką. Vieni sensta, kiti ligų varginami, o naujų mažai ateina. Antras ir labai svarbus reikalas, tai paties laikraščio turinys. Man atrodo, kad per mažai rašome į "Vilnį" iš Amerikos darbininkų judėjimo. Užsienio politika per daug pasikartoja. Užsienyje kasdien nebūna pakeitų, o apie ją rašoma be pertraukos. Šiais svarbiais reikalais turėsime visi rimtai ir visapusiškai pasikalbėti, kaip turėsime ateityje veikti, kad laikraščio gyvavimas būtų užtikrintas ilgiems laikams.

Po suvažiavimo turėsime banketą, kur galėsime tinkamai pasikalbėti ir pasvečiuoti. Tai bus pradžiamas atžymėjimo mūsų dienraščio 40 metų gimtadienio. Banketą pradėsime 6 val. vakare, kur teks pokalbiai. Bilieto kaina vos \$2 asmeniui.

Tikiu, kad visi delegatai ir laikraščio savininkai nepamirš ir šiame suvažiavime įteikti širdingų pasveikinimų bei pinigiskos paramos.

V. Vasy

Už įjymius laimėjimus darbe ir už aktyvią visuomeninę veiklą pažymint 50-ąsias Tarptautinės moters dienos metines 253 moterims — pramonės, žemės ūkio, mokslo, kultūros pirmūnėms ir įjymioms visuomenės veikėjoms suteiktas Socialistinio Darbo Didvyrio vardas, įteikiant Lenino ordiną bei "Piautuvo ir Kūjo" aukso medalį. Tūkstančiai geriausių moterų apdovanotos Lenino, Darbo Raudonosios Vėliavos, "Garbės ženklų" ordinais, medaliai "Už darbo šaunumą".

Kartu su visos Tarybų Sąjungos moterimis buvo apdovanotos ir Tarybų Lietuvos atstovės. Socialistinio Darbo Didvyrio vardas suteiktas šiauliui "Elnio" odų - avalynės kombinato chromo apdailos cechų brigadininkei Antaninai Averlingienei, švenčionių rajono Cirkliškio tarybinio ūkio kiaulių šėrėjai Onai Bagdonaitė, Jonavos rajono "Gintaro" kolūkio agronomai Stanislavai Vitkauskaitė, Sirvintų rajono "Alionių" kalvinko kukurūzų auginimo grandininkei Zuzanai Motiejūnienėi, Klaipėdos "Trinių" fabriko verpimo cechų brigadininkei Onai Stanžienei ir Vilniaus statybos tresto dažytojai Lidi-jai Stelmokienei.

Už aktyvų dalyvavimą komunistinėje statyboje 45 mūsų respublikos moterys apdovanotos Lenino ordinu, 53 — Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu, 22 — "Garbės ženklų" ordinu, 74 moterys — medaliai "Už darbo šaunumą", 264 gamybos pirmūnės kultūros, mokslo, visuomenės veikėjos apdovanotos Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Garbės raštais.

Grupė Lietuvos pasižymėjusių moterų dalyvavo Tarptautinės moters dienos minėjime Maskvoje. Čia jos susipažino su sostinės įžymybėmis, aplankė kai kur muzejus, dalyvavo Krem-

rius gamyklas, mokyklas, liuje surengtame vyriausybiniame priėmime.

Sėkmingai peržiemojo

Ties Kalbutiškių kaimu, prie Šventosios ištakos Sar-tų ežere visą žiemą tyvuliavo neužšalę vandenys. Tarp aukštų nendrynų liko žiemoti apie 200 laukinių ančių. Vietos gyventojai nuolat aprūpindavo jas lesalais. Antys pasidarė nebaikšios, arti prisileisdavo vaikams.

Žmonių globojamos, laukinės antys sėkmingai su-laukė pavasario.

Kitas laukinių ančių būrys peržiemojo Šventojose ties Anykščiais.

Filmai iš Lietuvos po JAV lietuvių kolonijas

ROCHESTER, N. Y. — gegužės 14 ir 15 dienomis, Gedemino klubo Salėje.

PHILADELPHIA, PA. — gegužės 21 d., 7.30 vakaro, Lietuvių Republikonų Name, 2530 N. 4th St.

BALTIMORE, MD. — gegužės 22 d., Lietuvių Salėje, 851-853 Hollins St. Bus du rodymai: 2-rą valandą ir 7-tą valandą vakare.

LAWRENCE, MASS. — gegužės 29 d., Maple Park, Bus rodomi "Julius Janonis" ir kiti nauji filmai iš Lietuvos.

Dar gali rengti bile kolonija Mass valstijoje šiomis dienomis: gegužės 27 ir 28, kaip tai Worcester, Gardner, Brockton, Norwood arba Cambridge. Lauksim jūsų pranešimų. Kuri kolonija pirmiau praneš, ten pirmiau atvyksime.

J. Grybas ir Cl. Bready
102-02 Liberty Ave.,
Ozone Park 17, N. Y.

KRISLAI

(Tąsa iš 1-jo pusl.)

weris važiuoti į Paryžių su ultimatumu kisenėje.

Taip spaudos komentatoriai aiškina prezidento pažadėjimą su savimi vežtis ir viceprezidentą Niksoną. Girdi, jei Chruščiovas nenusileis ir bėgiu vienos trumpos savaitės konferencija nepasibaigs, prezidentas pabėgs iš konferencijos, savo vieton pastatydamas Niksoną.

Chruščiovas turėtų, girdi, išsigąsti!

Mes labai abejojame. Viršūnių konferencija nėra tik Chruščiovo reikalas. Prezidento pabėgimas iš jos tikrai pakenktų pačios Amerikos garbei ir prestižui.

Kaip nekaltėsime, bet nužudymas Caryl Chessmano buvo nepateisinamai žiaurus poelgis. Per dvyliką metų žmogus išbuvęs mirties šešėlyje turėjo atpakuotavoti už savo nuodėmes. Iki grabo lentos nesijaus ramiai visi teisėjai ir valdininkai, kurie galėjo jo bausmę pakeisti amžinu kalėjimu, bet nepakeitė.

Mūsų LLD 185 kuopos darbusis sekretorius Kle-mensas Briedis, susitikęs mane Union aikštėje Gegužės Pirmosios susirinkime, sako: "Gal dar nežinote, kad mes jau įrašėme į kuopą vienuolika naujų narių!"

Nežinojau, o sužinojęs pradžiugau. Taip ir reikia. Štai dar ką galima pasiekti dirbant. Šios kultūrinės organizacijos narių skaičių dar galima visur pakelti. Tegu tik kuopų veikėjai pasidarbuoja.

Daugiau įvairių parengimų Laisvės naudai.

APGAULĖ DIEVŲ GARBEI

LYTIES GARBINIMAS. 144 psl. Kaina \$1.50.
Istoriski faktai dievo sūnu, nekaltu mergeliu ir kryžiaus išvystymas iš lyties meilės.
SVENTRASČIO TIKROVĖ (Numaskuota Biblija). 156 psl. \$1.50
Nurodo biblijos dievo platinimą karų, nemoralybės, apgaule, apipilėsimą ir t. t.
KUNIGŲ KOVA UŽ DAUGPATYSTĘ. 204 pusl. \$1.50.
Istoriski įrodymai, kunigai vedė po kelias moteris ir priedui turėjo suguloves dėl pasigerinimo Dievui.
Imant visas knygas sykū \$3.00.
Gauinama pas autorių:
T. KUCINSKAS, 740 W. 34th St., Chicago 16, Ill.
KNYGAS GALIMA SIŪST LIETUVON

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., Inc.

(Laisnuota per U.S.S.R.)
SIŪSKITE SAVO GIMINĖMS VELYKINIUS PAKETUS
I LIETUVĄ, UKRAINĄ, BALTARUSIJĄ, LATVIJĄ, ESTONIJĄ IR KITAS RESPUBLIKAS
SIŪSKITE PAKUS DABAR
135 W. 14th St., New York 11, N. Y., Telephone Chelsea 3-2583
Atdara kasdien nuo 9 iki 6 val. vak. Sekmadieniais nuo 9 iki 4 val. dieną.
141 Second Ave., New York City, Tel. GRamercy 5-7430
Arti subways — Tarp 6th ir 7th Aves. Atdara kasdien 9-6; sekmadieniais 9-4.

MŪSŲ SKYRIŲ RASTINĖS:
2131 W. Chicago Avenue Chicago 22, Ill. Tel.: Dickens 2-8232
99 Raymond Plaza W. Newark, N. J. Tel. MAket 2-2877
350 West Broadway South Boston 27, Mass. Telephone: ANdrew 8-5040
11339 Jos. Campan Cleveland 13, Ohio Tel. TOwer 1-1401
132 Franklin Ave. Hartford, Conn. CHapel 6-4724
632 W. Girard Ave. Philadelphia 23, Pa. Tel. WALnut 5-8878
8216 Sunset Boulevard, LOS ANGELES 26, Calif. NOrmandy 5-9887
Mūsų didelį ir patikimą firmą yra patarnavusi tūkstančiams patitenkinusių klientų. 100% garantija, kad kiekvienas paketas bus pristatytas. Išsiunčiame į 48 valandas.
Adresatą pasiekia į 6-7 savaites; oro patštu į 7-12 dienų.
Mūsų rastiņose randasi pilniausias pasirinkimas pirmos klasės medžiagų.
Klauskite piln katalogo, rodančio kainas dėl mūto ir patarnavimo. Katalogas veiktul.

